

KAMIL LASZUK, IDA LASZUK, JAKUB KOZIK

M sp. z o.o.

RAFAŁ SOWIK

Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi

Musicon – narzędzie rozwijające aktywność muzyczną dzieci

STRESZCZENIE:

Musicon to niezwykle wynalazek. Można go nazwać muzyczną maszyną przypominającą pozytywkę. To nowe urządzenie dydaktyczne dzięki swej atrakcyjności pobudza do swobodnych i twórczych zabaw rozwijających muzykalność. Wszystkim, którzy z niego korzystają przynosi radość i uczucie sukcesu bez względu na wiek i poziom umiejętności. Autorzy niniejszego artykułu przedstawiając walory Musiconu skupili się na możliwościach jego wykorzystania w edukacji muzycznej dzieci w młodszym wieku szkolnym.

SŁOWA KLUCZOWE: Musicon, formy aktywności muzycznej dzieci, edukacja muzyczna.

Muzyka jest bardzo ważna w życiu dziecka. Wpływa na emocje, wywołuje różne nastroje, uspokaja, wycisza, ośmiela, pobudza i motywuje do działania. Każde dziecko ma naturalną potrzebę muzycznej zabawy, śpiewu, gry, tańca, tworzenia własnych śpiewanek. Szuka nowych doznań, zdobywa coraz to inne doświadczenia, z łatwością przyswaja wiedzę i umiejętności. Małe dzieci chętnie tworzą swój muzyczny świat zabaw. W wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym kształtują się upodobania dziecka (również muzyczne), a także podstawy jego osobowości.

Muzyka oddziałuje w sposób wielostronny na sferę poznawczą i emocjonalną. Wpływa na rozwój myślenia, ułatwia proces zdobywania i pogłębiania wiedzy o świecie. Kształci wyobraźnię i postawę twórczą. Obcowanie z muzyką w różnej formie – jej percepcja, wykonywanie i tworzenie – wpływa na umiejętność operowania strukturami myślowymi w sposób logiczny [Przychodzińska 1979, Watoła 2008]. Muzyka jest dziedziną sztuki niezwykle zróżnicowaną i bogatą, dlatego daje ona możliwość pełnej aktywności dzieciom o różnym poziomie rozwoju uzdolnień muzycznych [Kwiatowska, Topińska 1977].

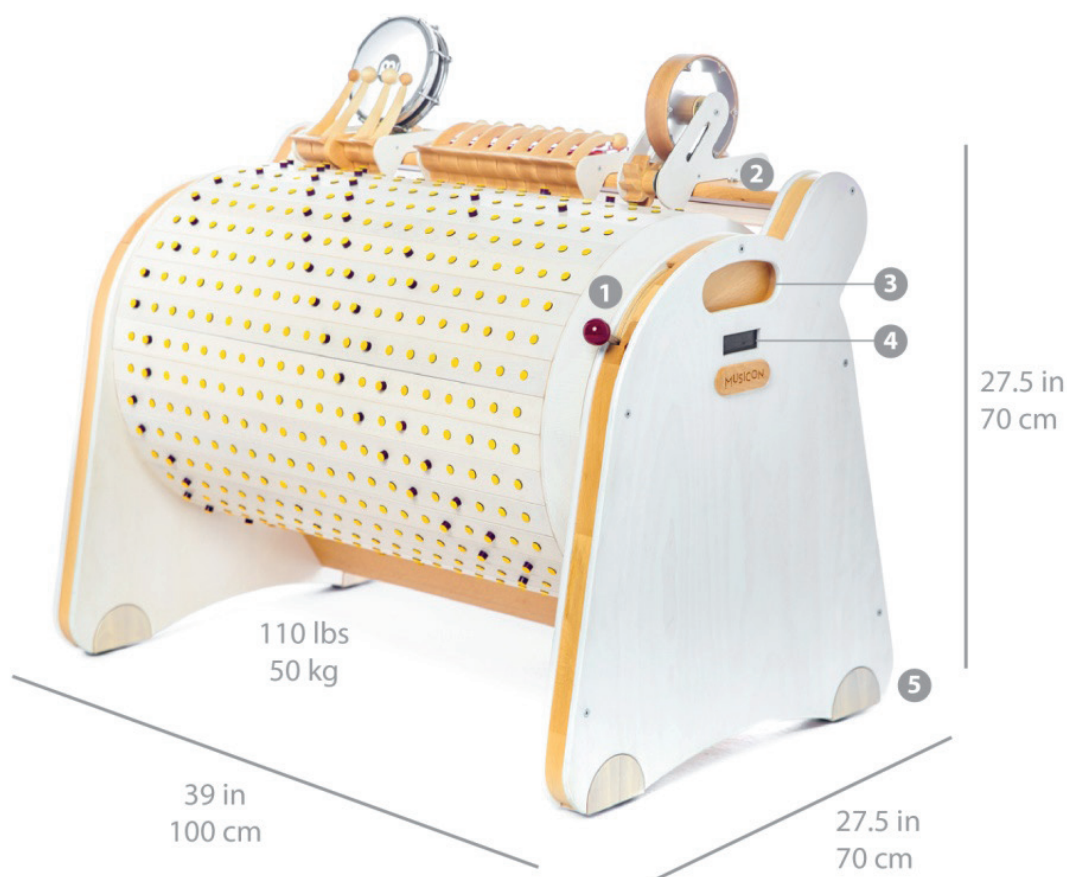
Już tylko na podstawie powyższych spostrzeżeń można wysnuć wniosek, że od najmłodszych lat dziecko powinno być wprowadzane w świat muzyki. Sposób, w jaki zostanie ono zachęcone do słuchania, śpiewania, grania na instrumentach, a nawet tworzenia melodii, decydować będzie o rozbudzeniu jego zainteresowań muzycznych i jego dalszym rozwoju w dziedzinie muzyki.

W niniejszym artykule chcemy zastanowić się, na ile inspiracją do muzycznej aktywności dzieci jest Musicon. To nowe urządzenie dydaktyczne, które dzięki swej atrakcyjności i intuicyjności obsługi może bez wątpienia pobudzać do swobodnych i twórczych zabaw rozwijających muzykalność, a jednocześnie przynoszących radość i odczucie sukcesu bez względu na wiek i poziom umiejętności. My jednak bardziej skupimy się na możliwościach wykorzystania Musiconu w edukacji muzycznej dzieci w młodszym wieku szkolnym.

Jak już wcześniej zauważono, każde dziecko posiada wrodzone, spontaniczne dążenie do aktywności muzycznej, która jest dla niego źródłem piękna, radości, sposobem kontaktu z otoczeniem, z innymi dziećmi, pedagogami, przedmiotami i samym sobą. Wiele form działalności muzycznej, które realizuje dziecko, umożliwia mu nie tylko ukształtowanie kompetencji muzycznych, ale także pozytywnie wpływa na wszechstronny rozwój wychowanka (fizyczny, poznawczy, emocjonalny i społeczny) [Górniok-Naglik, Kojs 2000].

Muzyka oddziałuje na dziecko w różnorodnych formach. Dzieci bawią się przy muzyce, śpiewają piosenki, grają na instrumentach, słuchają muzyki, uczą się operować materiałem muzycznym i w miarę swoich możliwości przekształcają go. W ten sposób zdobywają kolejne nowe doświadczenia i jednocześnie nabywają podstawowe umiejętności muzyczne. Twórcza aktywność i swoboda przynosi radość z kontaktu z muzyką [Banasiewicz 1993]. Obcowanie z muzyką jest środkiem poznawania świata. Umożliwia zaspokojenie ważnej dla dziecka potrzeby doznawania przeżyć estetycznych dzięki wykorzystaniu różnych form aktywności muzycznej [Kumik 2017]. Znakomitym narzędziem inspirującym aktywność muzyczną dziecka wydaje się Musicon. Jego twórcą jest Kamil Laszuk, projektant i muzyk.

Rys. 1. Musicon PRO, widok ogólny. Elementy: 1. Bęben z przyciskami; 2. Magnetyczna rama z instrumentami modułowymi; 3. uchwyty; 4. Ekran wskazujący tempo; 5. Kółka.

MUSICON – CO TO TAKIEGO?

Urządzenie wyglądem przypomina wielką pozytywkę. Składa się z dużego drewnianego bębna z magnetyczną ramą, na której umieszcza się cztery modułowe **instrumenty** – dzwonki, dodo (blok), bębenek, młynek. Każdy z nich może być swobodnie montowany na magnetycznej ramie, nawet w trakcie pracy urządzenia. Można je umieszczać wszystkie razem, każdy oddzielnie, a także zmieniać ich położenie względem siebie. Dzięki klawiszom, w jakie wyposażone są dzwonki, bębenek i dodo, możemy improwizować w trakcie obracania się urządzenia lub zdjąć instrument i grać na nim całkowicie niezależnie. System ma charakter otwarty i jest stworzony z myślą o rozwijaniu kolejnych modułów. Drewniany bęben, jako główna część Musiconu, zawiera 640 małych walcowatych przycisków umieszczonych w kolejnych szeregach. Wyciśnięty (podniesiony) przycisk w trakcie ruchu bębna napiera na odpowiednią drewnianą dźwignię i podnosi pałeczkę, która opadając, uderza w instrument (np. dzwonki), co powoduje wydobywanie kolejnych dźwięków. Aby Musicon odtworzył melodię, należy ją wcześniej zakodować, wciskając odpowiednie przyciski i za pomocą dźwigni wybierając tempo, w jakim ma się poruszać bęben.

Musicon jest urządzeniem niezwykle atrakcyjnym. Ma zaciekawiać rozmiarami, formą, kolorem. Dzięki łatwej obsłudze umożliwi dziecku eksperymentowanie, improwizowanie, a także komponowanie na poziomie jego możliwości.

HISTORIA MUSICONU

Projekt Musiconu powstał w 2011 roku jako praca dyplomowa Kamila Laszuka (<http://kamillaszuk.pl>) na Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu. W projekcie twórca połączył swoje dwie pasje – design i muzykę. Przed rozpoczęciem projektowania napisał pracę na temat wpływu muzyki na psychofizyczny rozwój dzieci. Projekt zrealizowany był wówczas w formie wirtualnej 3D. Jego autor stworzył modele przestrzenne, aby określić odpowiednie wymiary, proporcje i opracować ergonomię produktu. Pierwszy model zbudowany był z metalowej beczki ogrodowej i kilku desek. Już nawet tym modelem można było się świetnie bawić.

Krótko po tym, w roku 2012, Musicon zdobył 1 nagrodę w konkursie Core77 Design Award w Nowym Jorku oraz nagrodę Red Dot Design Award w Singapurze. Wraz z nagrodami Musiconu pojawiło się duże zainteresowanie na arenie międzynarodowej. Liczne zapytania o możliwość kupna (mimo że był on w fazie „concept design”), wiele publikacji w mediach na całym świecie, liczne wystawy i festiwale były główną motywacją do kontynuowania pracy nad projektem i dążeniem do jego wdrożenia. Pierwsze prototypy powstały w 2013 roku w garażu rodzinnego domu Kamila na Dolnym Śląsku. W 2014 roku do Kamila dołączyła Ida Laszuk (siostra) i Jakub Kozik. Zaangażowali do projektu inżynierów i we współpracy z firmą Pilch z Ustronia stworzyli pierwszy w pełni funkcjonalny prototyp Musiconu, który miał swoją premierę 2 czerwca 2016 roku w Narodowym Instytucie Audiowizualnym w Warszawie. Od tego momentu rozpoczęły się intensywne testy i warsztaty z dziećmi, edukatorami, terapeutami i nauczycielami. Musicon okazał się przedmiotem o jeszcze większych możliwościach edukacyjnych i terapeutycznych niż wstępnie zakładano.

Następnym etapem w rozwoju projektu było przygotowanie kampanii społeczno-ściowej na amerykańskiej platformie Kickstarter. Jej celem było zdobycie międzynarodowego rozgłosu oraz zebranie pierwszych zamówień. Prace nad przygotowaniem kampanii trwały 8 miesięcy i uczestniczyło w nich około 20 osób. W marcu 2017 roku Musicon pojawił się na Kickstarterze, a kampania zakończyła się sukcesem.

Rozpoczęto prace nad przygotowaniem do produkcji oraz uruchomiono przedsprzedaż. W styczniu 2018 roku zakończyła się produkcja pierwszej partii 30 sztuk Musiconów. Nadal trwa opracowanie materiałów pomocniczych do pracy z urządzeniem. Dzięki nim w łatwy sposób każdy pedagog będzie mógł z powodzeniem prowadzić zajęcia z Musiconem i poprzez zabawę rozwijać umiejętność pracy w grupie, jednocześnie korelując realizację treści programowych z różnych przedmiotów (język polski, matematyka, muzyka, informatyka).

Musicon otrzymał wiele nagród i wyróżnień. Najważniejsze z nich to:

- Gess Education Award (finalista) – Dubaj 2018
- Reimagine Education Award (finalista) – Filadelfia, USA 2017
- iF Design Award – Monachium 2017

- Red Dot Design Award – Design Concept– Singapur 2012
- CORE77 Design Award – 1 miejsce /kategoria student – Nowy Jork 2012
- Polish Children’s Design Award – 1 miejsce – Warszawa 2012
- Graduation Projects – przegląd najlepszych dyplomów projektowych Grupy Wyszehradzkiej – Wyróżnienie – Cieszyn 2012

Urządzenie było prezentowane na szeregu wystaw:

- „Z drugiej strony rzeczy. Polski dizajn po roku 1989” – Muzeum Narodowe w Warszawie, wystawa czasowa 2018
- Galeria Wzornictwa Polskiego – Muzeum Narodowe w Warszawie, ekspozycja stała od 2018
- Polskie Red Doty – Warszawa, Praga, Genewa, Lima, Berlin, Paryż 2012–2013
- Core77 – Wystawa nagrodzonych Core77 Design Award – Nowy Jork 2012
- Dolnośląska Sieć Wzornictwa Przemysłowego – Wrocław 2013
- Design Concept Winners – Red Dot Museum – Singapur 2012–2013
- Graduation Projects IN ACTION – DMY Berlin Design Festival 2013

Konstrukcja i możliwości techniczne Musiconu są szczególnie przydatne w prowadzeniu zajęć muzycznych. Urządzenie pozwala uatrakcyjnić realizację takich form aktywności muzycznej dziecka jak ruch z muzyką, gra na instrumentach, śpiew, percepcja muzyki i jej tworzenie.

RUCH Z MUZYKĄ

Naturalną formą kontaktu z muzyką jest **spontaniczna ekspresja ruchowa**. Postrzeganie i przeżywanie muzyki jest procesem słuchowo-ruchowym. Ludzkie ciało spontanicznie reaguje na dynamikę, rytm i charakter słuchanego utworu. Dzieci ze względu na stałe dążenie do działania reagują na muzykę bardzo intensywnie. I to właśnie ruch przy muzyce jest najwłaściwszą drogą zbliżenia dziecka do muzyki [Lipska, Przychodzińska 1991].

Ekspresja ruchowa rozwija wrażliwość na elementy muzyki i muzykalność. Odpowiednie kierowanie naturalnymi dziecięcymi reakcjami podczas słuchania jest podstawą kształtowania i rozwijania różnorodnych uzdolnień muzycznych, szczególnie poczucia rytmu. Jest czynnikiem rozwoju wrażliwości estetycznej i emocjonalnej. Możliwość zaspokojenia potrzeby ruchu daje wiele radości i rozbudza pozytywne motywacje w odniesieniu do muzyki. Każde dziecko odnosi sukces, nawiązuje więzi społeczne, wyzwala emocje, rozwija koordynację ruchową i umiejętność szybkiej reakcji [Banasiewicz, Lipska 1993].

Ze względu na możliwość programowania melodii i rytmu, Musicon może być także inspiracją do rozwijania ekspresji ruchowej. Prowadzący zajęcia nie musi koncentrować uwagi na grze na instrumencie (najczęściej do tego typu ćwiczeń wykorzystuje się pianino lub instrument perkusyjny), lecz może razem z dziećmi uczestniczyć w zabawie; może obserwować i korygować sposób wykonania zadania. Mimo że podobne działania można podejmować na keyboardach, komputerach czy np. looperach, Musicon wyróżnia się dzięki polisensorycznemu oddziaływaniu i jako nowe narzędzie uatrakcyjni zajęcia, motywuje do pracy, a tym samym podnosi efektywność zajęć muzycznych.

Podczas ćwiczeń i zabaw związanych z interpretacją ruchową przebiegów rytmicznych nauczyciel programuje rytm na Musiconie, wykorzystując wybrane moduły instrumentów. Dzieci realizują go w określony sposób, według inwencji nauczyciela lub ucznia.

Innym rodzajem ćwiczenia jest reagowanie ruchem na zmiany tempa. Zaprogramowana przez ucznia lub nauczyciela „kompozycja” może zostać odtworzona w różnym tempie i w różny sposób (wolniej, szybciej, coraz wolniej, coraz szybciej).

Dzieci w naturalny sposób reagują ruchem na zmiany dynamiki. Chcąc uzyskać efekt różnic dynamicznych w programowanej na Musiconie „kompozycji”, można wprowadzić kodowanie pojedynczych (cichszych) i wielu dźwięków (głośniejszych). Niewątpliwie dzieci zauważą różnice i w ustalony sposób je zinterpretują.

Dzieci mogą również realizować proste tematy rytmiczne, kodując je samodzielnie na Musiconie. Zaproponowany przez wybranego ucznia rytm jest odzwierciedlany ruchem przez grupę.

Innymi rodzajami ćwiczeń mogą być:

- reagowanie na sygnały dźwiękowe; w ćwiczeniach ustalone wcześniej czynności wykonywane przez dzieci są podporządkowane ustalonym sygnałom muzycznym, np. podniesienie ręki na odgłos bębna, podskok na dźwięk wysoki itp.
- zabawa ruchowa przy muzyce z Musiconu z ustalonym układem tanecznym.
- wyrażanie ruchem nastroju utworu; dźwięki w wysokim rejestrze – podskoki, dźwięki niskie – „człapanie”

GRA NA INSTRUMENTACH

Dzieci posiadają naturalną potrzebę odkrywania dźwięków. Gra na instrumentach rozwija ich muzykalność. W powiązaniu ze śpiewem jest źródłem wielu przeżyć artystycznych. Gra na instrumentach ma wpływ na poprawienie intonacji dźwięków głosem, przyczynia się do szybszego powstawania wyobrażeń słuchowych, zwiększa zdolność koncentracji, podzielności uwagi, rozwija sprawność manualną [Jędrzejczyk i in. 1991, Przychodzińska-Kaciczak 1969]. Odpowiednio ukierunkowana motywacja przyczynia się w późniejszym okresie do wytrwałego pokonywania trudności technicznych związanych z grą na instrumencie [Banasiewicz, Lipska 1993]. Musi to być motywacja naturalna, uruchamiana przez motywy wewnętrzne. Każde dziecko ma potrzebę konkretyzacji swego wewnętrznego świata w różnorodnych formach [Gloton, Clero 1985]. Motywacja zewnętrzna często w powiązaniu ze zbyt rygorystycznym podchodzeniem do grania, dążenie do precyzji, zabija w dzieciach radość z obcowania z muzyką, co w konsekwencji prowadzi do zniechęcenia. Muzyka musi być przyjemnością, musi interesować i cieszyć, a uczeń powinien się nią bawić. Dziecko trzeba tak pokierować, aby było świadomym odbiorcą sztuki, który chce nie tylko muzyki słuchać, ale i samodzielnie ją wykonywać [Kaczyńska 2012].

Musicon jest instrumentem, który pozwala dzieciom na intuicyjną zabawę, naukę tworzenia kompozycji muzycznych, a w konsekwencji naukę kodowania. Efekty twórczej działalności mogą być natychmiast odtworzone, co wzmacnia poczucie sprawczości. Możliwość bezpośredniej kontroli i natychmiastowej korekty to jedna z fundamentalnych zalet Musiconu.

Rozpoczęcie gry na Musiconie jest niezwykle łatwe, nie wymaga bowiem żadnych umiejętności technicznych. Trochę czasu zajmie jedynie kodowanie – czyli wciskanie i wyciskanie przycisków, które są dostosowane do siły nacisku nawet 4–5-letniego dziecka. Przyciskami można na bieżąco budować ścieżkę dźwiękową. Dzieje się to w sposób naturalny. Dziecko, podchodząc do Musiconu, od razu rozumie, jak działa ten mechanizm. Widząc kolorowe elementy, zaczyna je dotykać, wciskać. W ten sposób samo zaczyna tworzyć muzykę. Gra na Musiconie przysparza dużo radości, pozwala bez większego trudu osiągnąć sukces, wzbudzić zainteresowanie muzyką, jak również wyzwolić chęć opanowania umiejętności gry na innym instrumencie. Musicon ma największe zastosowanie w improwizacji rytmicznej i melodycznej.

PERCEPCJA MUZYKI

Słuchanie przez dzieci muzyki przysparza im doświadczeń muzycznych, ukazując jej różne obszary i funkcje. Dziecko powinno stykać się z muzyką różnorodną pod względem wykonania, brzmienia, wyrazu artystycznego, a także gatunku i stylu. Taka różnorodność przyzwyczajają dziecko do odbioru muzyki o różnej jakości estetycznej. Im słuchacz więcej potrafi w utworze muzycznym usłyszeć i im głębiej potrafi utwór przeżyć, tym pełniejsze jest odczucie wartości i piękna. Warunkiem percepcji utworów muzycznych jest kształtowanie pamięci muzycznej, powstawanie muzycznych wyobrażeń i elastyczna wyobraźnia muzyczna. Nabycie umiejętności słuchania muzyki, właściwego jej odbierania, wymaga przygotowania i wielu ćwiczeń. Trudności wynikają przede wszystkim z ograniczonych możliwości dzieci skupiania uwagi przez dłuższy czas. Odpowiednie pokierowanie ich uwagą umożliwi właściwy odbiór utworu muzycznego, pozwala na dokonanie elementarnej analizy utworu [Przychodzińska 1988, Pychyńska-Kindykiewicz 1990].

Na Musiconie można zagrać wiele melodii. Jego atrakcyjny wygląd pobudza zainteresowanie dzieci, skupia ich uwagę, ułatwia nabycie umiejętności słuchania muzyki i właściwego jej odbierania. Dzieci mogą skoncentrować się na percepcji formy i sprawnie dokonać prostej analizy utworu stworzonego przez siebie lub kolegów – jego rytmu, melodii, tempa, dynamiki, wielogłosowości. Mogą odnajdować treści emocjonalne w utworze (nastroj smutny, wesoły). Niezwykle ciekawe dla dzieci będzie słuchanie programowo-interpretacyjne polegające na nadawaniu tytułów wysłuchanym utworom, dobieraniu do nich odpowiedniego wiersza, interpretacji ruchowej zawartej w utworze ekspresji muzycznej, wyrażaniu wysłuchanej muzyki w formie plastycznej (barwą, kreską, plamą).

W przypadku wykorzystania Musicona wykonanie opisanych działań jest o wiele łatwiejsze i jest często o wiele bardziej atrakcyjne dla dzieci niż odsłuchanie utworów z nagrania. Muzyka tworzona na Musiconie ma również wymiar wizualny co daje działaniom nową warstwę – można zaobserwować jak zróżnicowanie „kształtu” utworu na bębnie ma odzwierciedlenie w brzmieniu. Nowym źródłem inspiracji może stać się również możliwość bezpośredniego przekładania kształtów na dźwięki. Dzieci nie tylko obserwują to zjawisko, ale mogą w nim równocześnie uczestniczyć czynnie poprzez kreowanie utworów. Wszystkie tego typu doświadczenia i umiejętności nabyte dzięki swobodnemu eksperymentowaniu z pomocą Musiconu, otworzą przed dziećmi świat muzyki o wyższych walorach artystycznych.

ŚPIEW

Piosenka jest bliska każdemu dziecku. Jest to najprostszy utwór muzyczny, który może ono zrozumieć, przeżyć i odtworzyć. Dlatego właśnie piosenka ma ogromny wpływ na kształtowanie smaku artystycznego i rozwój zamięłowań muzycznych. Śpiew rozwija słuch muzyczny, umożliwia doskonalenie artykulacji, rozwija wrażliwość na wysokość i czas trwania dźwięku, dynamikę i tempo. Może posłużyć, jako ćwiczenie emisyjne albo być środkiem improwizacji melodycznej. Piosenka ma też wartość sama w sobie. Ma przynosić radość i wykonawcom i słuchaczom. Jest elementem zabawy, służy odprężeniu [Jankowski 1970].

Musicon może być inspiracją również do śpiewu. Dzieci będą znakomicie bawić się, próbując powtórzyć zagrana przez Musicon melodię, zakodowaną przez nauczyciela lub skomponowaną spontanicznie przez kolegę. Mogą też kończyć rozpoczętą melodię. Urządzenie może znakomicie pomóc w muzycznym opracowaniu piosenki np. w nauce trudniejszych fragmentów melodycznych lub rytmicznych. Dzieci mogą ćwiczyć śpiew, powtarzając głosem za dźwiękami Musiconu lub wyklaskiwać rytm piosenki razem z podanym przez niego rytmem. W ćwiczeniach dykcyjnych dzieci rytmicznie recytują tekst ze zmianą tempa, dynamiki, artykulacji wsparte rytmem podanym przez Musicon. Musicon może być pomocny również w ćwiczeniach przygotowujących do śpiewania prostych struktur dwugłosowych, takich jak interwały we współbrzmieniu, krótkie melodie na tle ostinato, melodie dwugłosowe, łatwe kanony.

TWÓRCZA AKTYWNOŚĆ MUZYCZNA

Musicon daje wiele możliwości do aktywności twórczej. Dzieci uwielbiają eksperymentować. Chętnie, spontanicznie tworzą własną muzykę. Przy pomocy Musiconu mogą dokonywać tego niezwykle łatwo. Wyciskając przyciski w sposób dowolny, kodują melodię, którą natychmiast mogą odtworzyć, a której wysłuchanie sprawia niezwykle radość i satysfakcję. Mogą dokonywać tego według ustalonego schematu, np. odtwarzając dzięki przyciskom dowolne kształty liter czy figur geometrycznych. Taki sposób tworzenia muzyki, choć przypadkowy, traktowany głównie jako dobra zabawa, pozwala dziecku na zdobywanie doświadczeń, przyjemnych wrażeń, poczucia satysfakcji z efektów. Wpływa pozytywnie na rozwój zarówno intelektualny, jak i emocjonalny. To wszystko w perspektywie może pogłębić zainteresowanie muzyką, wyzwolić chęć nauki gry na innym instrumencie itd. Starsze dzieci, znające już podstawy muzyki, wartości rytmiczne i nazwy dźwięków mogą zakodować konkretną melodię, uwzględniając odpowiednie tempo. Jakże wielka będzie satysfakcja po wysłuchaniu „skomponowanego” przez siebie utworu. Musicon pozwala każdemu odnosić sukces. Każde dziecko może poczuć się muzykiem, kompozytorem. Nie musi poświęcać wielu godzin na żmudne ćwiczenia gry na instrumencie. Nawet gra na dzwoneczkach wymaga bowiem wielu ćwiczeń zanim osiągnie się satysfakcjonujące efekty. Odpowiednie trzymanie w dłoniach palców sprawia wielu dzieciom trudności, zniechęcając je do gry i własnej twórczości. Zbyt długie trzymanie palców na sztabce tłumi dźwięk. Musicon zaś wyduje zawsze dźwięki o odpowiednim brzmieniu.

PODSUMOWANIE

Musicon jest dostępny dla każdego, niezależnie od jego wiedzy, umiejętności czy wieku. Został tak skonstruowany, aby mogły z niego korzystać dzieci w różnym wieku, jak również dzieci niepełnosprawne. Jest łatwy w obsłudze. Przyciski można swobodnie wciskać i wyciskać – podobnie jak w standardowym długopisie.

Rys. 2. Musicon, widok z profilu, wciskanie przycisków

Dzieci mogą dowolnie manipulować modułami, co nie ma wpływu na funkcjonalność urządzenia. Dzięki swej atrakcyjności i różnorodnym możliwościom wzbudza zainteresowanie, ciekawość poznawczą, motywuje do działania i odkrywania. Można go wykorzystywać podczas realizacji różnych form zajęć muzycznych z dziećmi w różnorodnych placówkach: szkołach, przedszkolach, świetlicach, domach kultury, ośrodkach terapeutycznych itp. Może być inspiracją i wsparciem w realizacji wszystkich form aktywności muzycznej: śpiewie, ruchu przy muzyce, grze na instrumentach, percepcji. Mogą również powstawać nowe pomysły wykorzystania Musiconu. Wszystko zależy od nauczyciela (instruktora), od jego otwartości, odwagi sięgnięcia po nowe rozwiązania.

Tę odwagę będzie miał z pewnością nauczyciel posiadający kreatywne kompetencje wyrażające się zdolnością do działań twórczych, innowacyjnością i niestandardowością działań w powiązaniu ze zdolnościami adaptacyjnymi, mobilnością i elastycznością [Uchyła-Zroski 2007].

„Do muzyki powinny prowadzić różne drogi. Wybór środków i metod należy do nauczyciela. Mając osobiste przekonanie o słuszności wyboru określonej metody – łatwiej mu jest uzyskać w pracy z dziećmi pozytywny efekt, łatwiej przyjmować w pracy postawę twórczą” [Lipska, Przychodzińska 1991, s.14].

Takim środkiem może być Musicon jako wspaiały towarzysz w wędrowce w świat muzyki. Warto się z nim zaprzyjaźnić.

BIBLIOGRAFIA

- Banasiewicz Andrzej; Lipska Ewa (1993). *Muzyka w klasie 1. Przewodnik metodyczny dla nauczycieli*. Warszawa: WSiP.
- Barcicka Wiesława; Jędrzejczyk (1991), *Muzyka w szkole dla klasy 1–3: materiały metodyczne*. Kielce: MAC.
- Gloton Robert; Clero Claude (1985), *Twórcza aktywność dziecka*. Warszawa: WSiP.
- Górniok-Naglik Alina (2000), *Muzyka a rozwój małego dziecka*. [W:] Bronisława Dymara (red.), *Dziecko w świecie muzyki* (s. 64–68). Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Jankowski Wojciech (1970), *Wychowanie muzyczne w szkole ogólnokształcącej*. Warszawa: Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych.
- Jędrzejczyk J. Kacperska J. Wasilewska M. (1991), *Muzyka w szkole dla klas 1–3: materiały metodyczne*. Kielce: MAC Oficyna Wydawnicza.
- Kaczyńska Oliwia (2012), *Graj na instrumentach. Lekcje muzyki w klasach 4–6*, Warszawa: WSiP.
- Kojs Rafał (2000), *Dziecięca muzyka eksperymentalna*. [W:] Bronisława Dymara (red.), *Dziecko w świecie muzyki* (s. 73–81). Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
- Koralczyk Anna (1998) *Nauczanie muzyki w klasach 1–3. Przewodnik metodyczny dla nauczyciela*. Warszawa: YUKA.
- Kumik Ewa (2017), *Przygotowanie dziecka w wieku przedszkolnym do kształcenia muzycznego*. [W:] Lidia. Kataryńczuk-Mania; Ewa Pasterniak-Kobylecka (red.), *Dziecko i nauczyciel w kulturze artystycznej* (s. 22–38). Zielona Góra: Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów ze Skarbonsy.
- Kwiatowska Maria; Topińska Zofia. (1977), *Pedagogika przedszkolna*. Warszawa: WSiP.
- Przychodzińska Maria; Lipska Ewa (1991), *Muzyka w nauczaniu początkowym*. Warszawa: WSiP.
- Przychodzińska-Kaciczak Maria (1969), *Muzyka i wychowanie*. Warszawa: Nasza Księgarnia.
- Pychyńska-Kindykiewicz Wiesława (1990), *Muzyka* [W:] Marian Lelonek; Tadeusz Wróbel, (red.), *Praca nauczyciela i ucznia* (s. 113–119). Warszawa: WSiP.
- Stasińska Krystyna (1995), *120 lekcji muzyki w klasach 1–3*. Warszawa: WSiP.
- Uchyła-Zroski Jadwiga (2007), *Aktywność twórcza studentów a cele kształcenia pedagogiki twórczości*. [W:] Jadwiga Uchyła-Zroski (red.), *Wartości w muzyce*, tom 2 (s. 65–72). Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.
- Watoła, Anna (2008), *Muzyka w stymulowaniu rozwoju dziecka*. „Wychowanie Muzyczne w Szkole”, nr 2, s. 80–83.

The Musicon – a tool for developing children’s music activity

SUMMARY:

The Musicon is a unique invention. It can be defined as a music machine resembling a music box. This new didactic device, thanks to its attractiveness, stimulates unrestrained and creative games that develop musicality. It brings joy and sense of achievement to all who use it, regardless of their age and skill level. When presenting advantages of the Musicon, the authors of this article focused on the Musicon’s potential applications in music education of children at an early school age.

KEYWORDS: Musicon, forms of children’s music activity, music education.

